

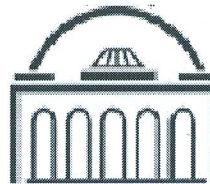
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

ՀՀ ԳԱԱ ԳԿՄԿ գիտական
խորհրդի 24/06/2020թ. թիվ
143 նիստում

Ա. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ԱԶՆՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնը (այսուհետև՝ ԳԿՄԿ կամ Կենտրոն) խրախուսում և ապահովում է ուսանողերի, դասախոսական կազմի և այլ անդամների ակադեմիական ազնվությունը և անհատական ամբողջությունը:

ԳԿՄԿ պրոֆեսորադասախոսական կազմը և ուսանողները պետք է տեղեկացված լինեն Կենտրոնի Ակադեմիական ազնվությունը երաշխավորող և գրագողությունը կանխարգելող միջոցների վերաբերյալ սեփական քաղաքականության և նրանից բխող գործընթացների մասին՝ ակադեմիական ազնվության գաղափարն ընկալելու և տարածելու համար: Սույն քաղաքականության ներդրման և իրականացման նպատակով մշակվել է հայեցակարգ ԳԿՄԿ պրոֆեսորադասախոսական կազմի, ուսանողների և այլ ակադեմիական աշխատողների համար, որոնք պետք է գործեն սույն հայեցակարգից բխող ընթացակարգերի համապատասխան:

Ակադեմիական ազնվության ապահովման քաղաքականությունը՝ կանոնների և ընթացակարգերի մի համախումբ է, որի նպատակն է նպաստել կրթական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպմանը, կրթության որակի բարձրացմանը և ստեղծել բարենպաստ պայմաններ ուսանողի ուսումնառության համար:

Ակադեմիական ազնվությունն ասելով հասկանում ենք ցանկացած ակադեմիական աշխատանք, որը պետք է կատարել և ներկայացնել առանց ստելու, առանց խաբեության, գողության կամ առանց այլ անձանց կողմից օգնություն ստանալու և արգելված տեղեկատվական աղբյուրներից օգտվելու: Ակադեմիական ազնվությունը խիստ անհրաժեշտ է Կենտրոնի կառուցվածքը և ամբողջությունը պահպանելու համար: Ուսանողները պետք է գործեն համաձայն համապատասխան ակադեմիական ազնվության քաղաքականության և ազնիվ վարքի կանոնների: Կենտրոնի ցանկացած անդամ պատասխանատվություն պետք է կրի ազնիվ կրթական օջախ ստեղծելու ու

պահպանելու համար և նպաստի նրա բարգավաճմանը: Ցանկացած անդամ պարտավոր է տեղեկանալ և հասկանալ ակադեմիական ազնվության վերաբերյալ ԳԿՄԿ քաղաքականությունը:

Ակադեմիական ազնվության գործընթացը և ամբողջությունը պահպանելու նպատակով Կենտրոնում իրականացրվել է մի շարք կազմակերպությունների ակադեմիական ազնվությունը երաշխավորող և գրագողությունը կանխարգելող միջոցների քաղաքականության ու ընթացակարգերի բենչմարքինգ: Ուսումնասիրված համալսարանների (ԱՄՆ-ի Ջորջիայի համալսարանը, ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիան, Գավառի պետական համալսարանը, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանը) լավագույն փորձի և ստացված գիտելիքների հիման վրա մշակվել է ԳԿՄԿ ակադեմիական ազնվության սեփական քաղաքականություն և ակադեմիական ազնվության խախտումների լուծման ընթացակարգ:

Բենչմարքինգը՝ կազմակերպության գործունեության ռազմավարական պլանավորման մոտեցում է, որը ենթադրում է աշխատանքի մեթոդների մակարդակի գնահատման անընդհատ գործընթաց և նպաստում կազմակերպության արդյունավետության բարձրացմանը՝ օգտագործելով նմանատիպ այլ կազմակերպությունների լավագույն փորձը: Դա թույլ է տալիս նաև պարզել կազմակերպության մակարդակը մնացածների նկատմամբ, նպաստում է նոր մոտեցումների ներդրմանը և նվազցնում է ռիսկերը: Բենչմարքինգը տվյալների հավաքագրման և վերլուծության միջոցով տվյալ կազմակերպության համեմատման մեթոդ է այլ ճանաչված կազմակերպությունների հետ:

Քաղաքականության նպատակն է.

- Խրախուսել և ապահովել ակադեմիական ազնվության էթիկայի նորմերը և պահանջները
- Աշխատանքներ տանել պարզաբանելու գրագողության խնդրի կարևորությունը
- Կազմակերպել գրագողության խնդրի լուծման ընդհանուր ինստիտուցիոնալ մոտեցում

- Կանխարգելել ակադեմիական անազնվության դրսևորումները
- Մշակել ակադեմիական ազնվության, գրագողության դեմ պայքարի, որակյալ, առանց կոռուպցիայի, կրթության սեփական հայեցակարգը
- Պահպանել Կենտրոնի ամբողջականությունը և բարի համբավը:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. “Ակադեմիական աշխատանք” նշանակում է ցանկացած գործողություն, աշխատանք, որը կատարվում է Կենտրոնում՝ դասընթացների, ծրագրերի հետ կապված ակադեմիական առաջադիմության համար: Դրանք են. ատենախոսությունները, թեզերը, քննությունները, ստուգարքները, կիսամյակային աշխատանքները, հաշվետվությունները, գիտական աշխատանքները և փորձերը, նրանց ներկայացումները: Ակադեմիական աշխատանքը ընդգրկում է նաև Կենտրոնի կանոնավոր առարկաների հետ կապված աշխատանք, ցանկացած տարածքում կատարված ինքնուրույն աշխատանք, ցանկացած տարածքում իրականացվող Կենտրոնի շարունակելի կրթության և հեռակա ուսուցման ծրագրերի միջոցով կամ Կենտրոնի կողմից առաջարկվող արտասահմանում իրականացվող դասընթացներ: Ակադեմիական աշխատանքը կարող է լինել գրավոր, բանավոր կամ էլեկտրոնային:

2. “Ակադեմիական ազնվություն” նշանակում է կատարել բոլոր ակադեմիական աշխատանքներն առանց գրագողության, խաբեության, խարդախության, գողության, առանց այլ անձանց կողմից ստանալու արգելված օգնություն կամ օգտվել ոչ հանրամատչելի տեղեկատվական աղբյուրներից:

3. “Ակադեմիական անազնվություն” նշանակում է գիտակցված, դիտավորյալ կատարել կամ օգնել այլ անձին կատարելու ցանկացած ակադեմիական աշխատանք, որը հակասում է ակադեմիական ազնվությանը և չի համապատասխանում սույն Հայեցակարգով սահմանված սկզբունքներին և ընթացակարգերի չափորոշիչներին:

4. “Ակադեմիական ազնվության հանձնաժողով”՝ դա ակադեմիական անազնվությունը քննող, ակադեմիական ազնվության հարցերով զբաղվող 5 հոգուց բաղկացած հանձնաժողով է, որի նպատակն է սույն Հայեցակարգի դրույթների

իրագործման ապահովումը Կենտրոնում: Հայեցակարգում նախատեսված ընթացակարգով Հանձնաժողովն ուսումնասիրում է անազնվության դրսևորումները և կայացնում համապատասխան որոշում:

5. “Հանձնաժողովի անդամ” դա Կենտրոնի այն ուսանողը և դասախոսն է, ով ընտրվում է ակադեմիական անազնվության դեպքերը քննող հանձնաժողովում, ընդ որումն դասախոսն այդ պահին պիտի լինի Կենտրոնի աշխատող, իսկ ուսանողը՝ Կենտրոնի սովորող: Նպատակահարմար է ակադեմիական անազնվության դեպքերը քննող հանձնաժողովում ընդգրկված լինեն 3 ուսանող և 2 դասախոս:

ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԵՎ ՊԱՏՇԱՃ ՎԱՐՔԻ ԴՐՍԵՎՈՐՈՒՄՆԵՐ

1. Վարքի ընդհանուր չափորոշիչները

Ուսանողը *գիտակցաբար* չպետք է կատարի կամ աջակցի մեկ ուրիշ ուսանողի կատարել անզանիվ գործողություն ակադեմիական աշխատանքի վերաբերյալ, որը ներկայացվում է ակադեմիական կրեդիտ ստանալու կամ առաջադիմության համար: Ընդգծած գիտակցաբար բառը նշանակում է, որ ուսանողը տեղյակ է, որ տվյալ ակադեմիական աշխատանքը ներկայացվելու է ակադեմիական առաջադիմության համար, բայց դա չի նշանակում, որ նա նախապես տեղեկացված է, որ տվյալ գործողությունը խախտում է Կենտրոնի ակադեմիական ազնվության քաղաքականությունը:

2. Վարքի անազնվության գործողություններ են համարվում.

- Գրագողությունը
- Արգելված աջակցությունը
- Ստելը, խարդախելը, կեղծելը, կաշառելը
- Այլ անթույլատրելի գողություններ

Գրագողությունն ընդգրկում է առանց համապատասխան սկզբնաղբյուրների վկայակոչման հետևյալ գործողությունները.

- առանց չակերտների մեջբերել այլ անձին պատկանող գրավոր կամ բանավոր խոսքը;
- ներկայացնել այլ անձին պատկանող գաղափարը, տեսությունը կամ բանաձևը որպես սեփական աշխատանք;
- գնել կամ այլ կերպով ձեռք բերել այլ անձի կողմից կատարած աշխատանք կամ առաջադրանք և ներկայացնել որպես ինքնուրույն աշխատանք:

Արգելված աջակցություն. քննությունների, ստուգարքների, լաբորատոր աշխատանքների և նմանատիպ այլ գործողությունների ժամանակ ստանալ կամ տրամադրել դասախոսի կողմից արգելված ցանկացած աջակցություն (գրքերի, գրառումների, հաշվիչների տրամադրում, խոսել, հուշել, արտագրել, փոխանցել կամ ստանալ տեղեկություններ...):

Ստելը, խարդախելը, կեղծելը, կաշառելը, ցանկացած ակադեմիական աշխատանքի կատարման կամ սույն քաղաքականության իրականացման հետ կապված կաշառքի կամ ցանկացած կեղծ տեղեկությունների տրամադրում:

- Ակադեմիական աշխատանքի անբավարար կատարման կամ չկատարման դեպքում տալ կեղծ պատճառաբանություններ, քննությանը չներկայանալու կամ աշխատանքը չներկայացնելու համար դասախոսին կամ Կենտրոնի համապատասխան պաշտոնական աշխատակցին տալ կեղծ պատճառաբանություններ:
- Ցանկացած լաբորատոր կամ փորձնական աշխատանքի արդյունքների կամ ցանկացած տվյալների և տեղեկությունների կեղծում:

- Փոփոխել ցանկացած ակադեմիական աշխատանք այն ներկայացնելուց հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե նման փոփոխությունները մտնում են առաջադրանքի պահանջների մեջ: Փոփոխել գնահատականների, լաբորատոր կամ հաճախելիության գրանցումները::
- Վնասել համակարգչային սարքավորումները (դիսքերը) կամ լաբորատոր սարքավորումները ակադեմիական աշխատանքի գնահատումը փոփոխելու կամ կանխելու համար, օգտվել այլ անձին պատկանող համակարգչային նշանաբանից, վնասել կամ քայքայել ինտերնետային կայքի բովանդակությունը կամ մատչելիությունը, կամ գործել այլ անձի փոխարեն՝ համակարգչային ռեսուրսներ ձեռքբերելու նպատակով:
- Ցանկացած հետաքննության կամ նիստերի վերաբերյալ տրամադրել կեղծ տեղեկություններ կամ վկայություններ:
- Ակադեմիական առաջադիմության համար ներկայացնել ակադեմիական աշխատանք, որը արդեն նախապես ներկայացվել է:

Այլ անթույլատրելի գողություններ. Գողանալ, վերցնել կամ մեկ այլ բան արգելված կերպով ձեռք բերել ակադեմիական ցանկացած աշխատանքին վերաբերյալ տեղեկություններ (օրինակ՝ ուսումնասիրել համակարգչային արգելված նյութերը) : Ակադեմիական անազնվություն համարվող ցանկացած այլ վարք արգելվում է, նույնիսկ՝ եթե այն հատուկ կերպով նշված չէ վերը նշված օրինակների ցուցակում:

3. Պատշաճ վարքի դրսևորումներ

Աշխատանքային գործընթացում ԳԿՄԿ ուսանողները, դասախոսական կազմը, բոլոր աշխատակիցներն առաջին հերթին պետք է առաջնորդվեն օրյեկտիվության և արդարության սկզբունքներով, համաձայն ԳԿՄԿ կանոնադրության, ներքին կարգապահական և էթիկայի կանոնների, պահպանելով սույն Հայեցակարգի հերևյալ սկզբունքները.

- Օրինականություն,
- Թափանցիկություն,

- Սոցիալական արդարություն,
- Հրապարակայնություն,
- Որակյալ կրթություն,

Ուսանողները պետք է լինեն ազնիվ ակադեմիական աշխատանքներում և չհանդուրժեն այլ անձանց ակադեմիական անազնվությունը:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը պետք է հետևողական և պատասխանատվություն կրի դասախոսական կազմի վարքի վերաբերյալ համաձայն սույն քաղաքականության:

ԳԿՄԿ ակադեմիական աշխատակազմը՝ ղեկավար և կառավարման բարձրաստիճան պաշտոններ զբաղեցնող անձինք իրենց վարքագծում պետք է դրսևորեն **բարեվարքություն**, այսինքն «ազնիվ և բաց եղանակով գիտելիք ձեռք բերել և այն տարածել»: **Բարեվարքությունը** ակադեմիական համակարգի կապող օղակ է էթիկական դրական սկզբունքների ու կրթության որակի միջև և միևնույն ժամանակ արգելք՝ կոռուպցիայի դրսևորումների դեպքում:

**ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ԱԶՆՎՈՒԹՅԱՆ ԽԱԽՏՄԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ
ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ**

Ակադեմիական ազնվության ապահովումն իրականացվում է Կենտրոնի կողմից սահմանված ակադեմիական ազնվության ապահովման քաղաքականության և սույն ընթացակարգի համաձայն:

Ակադեմիական ազնվության խախտման դեպքում կրթական գործընթացի ցանկացած մասնակից ենթարկվում է պատասխանատվության:

Ակադեմիական խախտումներ կարող են լինել ինչպես ուսանողի, այնպես էլ դասախոսի կամ վարչական աշխատողի կողմից: Ակադեմիական ազնվության խախտումը սկզբում քննարկվում է կողմերի (ուսանողի և դասախոսի) միջև և հնարավոր է, որ քննարկման արդյունքում կողմերը համաձայնության գան, հակառակ դեպքում՝ տեղեկացվում է ակադեմիական ազնվության դեպքերը քննող հանձնաժողովին, որն

ուսումնասիրելով անազնվության դրսևորումները կայացնում է համապատասխան որոշում:

1. Ակադեմիական ազնվության խախտումը պարապմունքների ընթացքում

Պարապմունքների ընթացքում ակադեմիական ազնվության խախտման արձանագրման դեպքում դասախոսն ուսանողին տալիս է բանավոր նկատողություն: Դասախոսի և ուսանողի միջև համաձայնության չգալու դեպքում խախտումը քննարկվում է ակադեմիական անազնվության հարցերով զբաղվող հանձնաժողովի կողմից:

2. Ակադեմիական ազնվության խախտումը քննության ժամանակ

Քննության ժամանակ, եթե դասախոսը կամ քննող հանձնաժողովի անդամն ունի հիմքեր կասկածելու ուսանողին արտագրության կամ գրագողության մեջ, ապա՝

– Ֆիքսվում է արտագրությունը կամ գրագողությունը և ուսանողը դուրս է հրավիրվում քննական սենյակից:

– Դասախոսը պետք է դեպքը ներկայացնի ամբիոնի վարիչին կամ անհրաժեշտության դեպքում դեկանին:

– Ուսանողի կողմից ակադեմիական ազնվության խախտման ժխտման դեպքում հարցը քննարկվում է համապատասխան հանձնաժողովի կողմից:

Քննության ժամանակ ակադեմիական ազնվությունը խախտած ուսանողը համարվում է մեղավոր քաղաքականությունը խախտելու մեջ, և տվյալ աշխատանքից ստանում է անբավարար կամ ավելի ցածր գնահատական՝ համաձայն տվյալ առարկայի/մոդուլի գնահատման համակարգի:

Եթե ուսանողը երկրորդ անգամ ստացել է ակադեմիական ազնվության խախտման նկատողություն, հանձնաժողովը կարող է որոշում կայացնել և ներկայացնել տնօրենին ուսանողի հեռացման վերաբերյալ, ներկայացնելով ակադեմիական ազնվության խտման փաստաթուղթը:

Հանձնաժողովի նախագահը հրավիրում է Հանձնաժողովի նիստ՝ նշանակելով նիստի օրը և ժամը, նիստին հրավիրելով Հանձնաժողովի անդամներին և տվյալ դեպքին առնչված կողմերին (ուսանողին և դասախոսին):

Հայեցակարգի դրույթները խախտած կողմը և խախտումն արձանագրող կողմն իրավունք ունեն և պարտավոր են ներկա գտնվել հանգամանքները պարզաբանելու Հանձնաժողովի նիստում: Եթե սույն Հայեցակարգի համաձայն՝ նիստի մասին ծանուցվելուց հետո, կողմերը չեն ներկայանում, Հանձնաժողովին իրավունք է վերապահվում որոշել խախտման առկայությունը և, համապատասխան, որոշում ընդունել:

Եթե նույն խախտման վերաբերյալ մեղադրվում են մեկից ավելի անձինք, ապա յուրաքանչյուրի համար կազմակերպվում են Հանձնաժողովի առանձին նիստեր, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Հանձնաժողովի բոլոր անդամները ամաձայնության են՝ ալիս, որ տվյալ դեպքը լուծելու համար ավելի նպատակահարմար է կազմակերպել Հանձնաժողովի համատեղ նիստ:

Հայեցակարգի խախտումն արձանագրող կողմը, խախտման մեջ մեղադրվող կողմը և Հանձնաժողովի հինգ անդամները համարվում են նիստի միակ մասնակիցները, որոնք իրավունք ունեն Հանձնաժողովի նիստերի ընթացքում անել հայտարարություններ, տալ հարցեր, պատասխանել առաջադրված հարցերին:

Հանձնաժողովի նիստի ընթացքում մեղադրող կողմը պետք է ներակայացնի և ապացուցի Հանձնաժողովին, որ մյուս կողմը խախտել է ակադեմիական ազնվության կանոնները: Կողմերին լսելուց հետո Հանձնաժողովի անդամները պետք է գրավոր որոշում կայացնեն՝ նախատեսելով պատասխանատվության միջոցը:

Նիստի արձանագրությունը կատարվում է՝ ըստ անհրաժեշտության: Եթե Հանձնաժողովի անդամների պարզ մեծամասնությունը գտնում են, որ մեղադրող կողմը չի կարողացել ապացուցել մյուս կողմի մեղավոր լինելը, ապա վերջինս մեղավոր չի ճանաչվում:

Հանձնաժողովը կարող է, ըստ անհրաժեշտության, կողմերից պահանջել գրավոր բացատրություն:

Հանձնաժողովի նիստից հետո 5 օրվա ընթացքում կողմերը ծանուցվում են որոշման մասին, իսկ որոշման պատճենը ներկայացվում է տնօրեին:

Հանձնաժողովի կայացրած որոշումը կողմերը կարող են բողոքարկել Կենտրոնի տնօրենին՝ ոչ ուշ, քան որոշման մասին ծանուցվելուց 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Կողմերը կարող են դիմում ներկայացնել տնօրենին՝ դեպքը վերաքննելու կամ Հանձնաժողովի որոշումը վերանայելու համար: Հարցի լուծումը վերապահվում է տնօրենին, ով էլ կայացնում է վերջնական որոշում: Որոշման մասին 5-օրյա ժամկետում տեղեկացվում են շահագրգիռ կողմերը:

Սույն Հայեցակարգը խախտող կողմը կարող է բողոքարկել Հանձնաժողովի որոշումը՝ հետևյալ հիմքերով.

1) պատիժը չափից ավելի խիստ է,

2) Հանձնաժողովի նիստից հետո նոր կամ լրացուցիչ հանգամանքներ են հայտնաբերվել:

Դիմումը պետք է գրվի և ստորագրվի բողոքարկողի կողմից և պետք է ընդգրկի բողոքարկման պատճառները և փաստերը: